

Verzuim- en gedragsprotocol 23-24

VERZUIM- EN GEDRAGSPROTOCOL

Onderzoeksresultaten wijzen erop dat leerlingen die regelmatig en/of veel van school verzuimen een grotere kans lopen om voortijdig de school te verlaten of afwijkend gedrag te ontwikkelen. Daarom vinden wij het belangrijk om een heldere aanpak te hebben op het gebied van schoolverzuim en het handhaven van de leerplichtwet.

Het verzuimbeleid op schoolniveau is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van school, ouders en leerlingen. In dit document wordt het verzuimbeleid beschreven. Hierin wordt uiteengezet hoe de school verzuim signaleert, terugdringt en voorkomt.

Geoorloofd en ongeoorloofd verzuim:

Volgens de leerplichtwet wordt onderscheid gemaakt in geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim.

- **Geoorloofd schoolverzuim**
Verzuim met een geldige reden, zoals ziekte of vrijstelling schoolbezoek (na toestemming van de directie of leerplichtambtenaar).
- **Ongeoorloofd schoolverzuim**
Verzuim zonder geldige reden.
 - *Absoluut verzuim*: hiervan is sprake als een leerling niet (meer) bij een school of onderwijsinstelling staat ingeschreven.
 - *Relatief verzuim*: hiervan is sprake van verzuim van 16 uur van de lestijd en praktijktijd gedurende een periode van 4 weken.
 - *Beginnend verzuim*: te laat komen en spijbelen.
 - *Signaalverzuim*: elke verzuim gerelateerd aan (vermoedelijke) achterliggende problematiek.
 - *Luxe verzuim*: hiervan is sprake wanneer een leerling uren of dagen vrij neemt zonder toestemming van de directeur of leerplichtambtenaar.
 - *Dreigend verzuim*: regelmatig ziek zijn zonder duidelijke reden.

Het Insula College aan de Koningstraat gebruikt SOMtoday als registratiesysteem voor verzuim. *Met en is weten*, geldt ook voor verzuim. Registeren is het fundament onder de aanpak van verzuim. Iedere vervolgstap is ervan afhankelijk. Het registratiesysteem in SOMtoday voldoet aan de volgende criteria:

1. Verzuim zichtbaar maken;
2. Patronen in het verzuimgedrag laten zien;
3. Het mogelijk maken om snel en adequaat te reageren;
4. Het mogelijk maken van tijdelijke melding bij de leerplichtambtenaar of GGD.

Wat registeren we?

Voor alle vormen van verzuim geldt dat (in de regel) we registreren:

- Persoonsgegevens
- Datum
- Lesuur/leerkracht of hele dag
- Vorm van verzuim, voor zover bekend. Indien niet bekend, moet dit achteraf alsnog worden ingevoerd.

Na verzuim wordt door de verzuimcoördinator geregistreerd:

- Welke acties/maatregelen worden ondernomen (contact ouders/leerling, waarschuwing, sancties, etc)
- Wat het resultaat is/dient te zijn.

In de komende hoofdstukken worden de verschillende schoolverzuimen (ongeoorloofd en geoorloofd) besproken en uitgewerkt qua maatregelen en acties.

Geoorloofd verzuim: ziekteverzuim & bijzonder verlof

Verzuim met een geldige reden, zoals ziekte of vrijstelling schoolbezoek (na toestemming van de directie of leerplichtambtenaar) wordt gezien als geoorloofd verzuim. Hieronder wordt het ziekmelden, ziekteverzuim en bijzonder verlof beschreven.

Ziekmelden:

Wanneer een leerling ziek is, kan hij/zij niet naar school. In dat geval meldt de ouder/verzorger dit zo snel mogelijk telefonisch of per mail op school bij de conciërge of verzuimcoördinator. Wanneer een leerling zichzelf ziekmeldt of door een onbekende ziek wordt gemeld, dan neemt de school zo snel mogelijk contact op met de ouder(s)/verzorger(s). Zolang ouders de ziekmelding niet hebben bevestigd, wordt het verzuim als ongeoorloofd genoteerd.

Maatregelen bij ziekteverzuim:

Situatie:	Actie door:	Te ondernemen actie:
<i>De mentoren ontvangen wekelijks een overzicht verzuim van hun mentorklas. De mentor neemt de hoeveelheid verzuim mee in de KOM gesprekken.</i>		
5 dagen achtereenvolgend ziekteverzuim	Verzuimcoördinator Mentor	De verzuimcoördinator informeert de mentor. De mentor neemt telefonisch contact op met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling en zet verslagje in SOMtoday.
4 ziekmeldingen in 12 weken of na 7 aaneengesloten dagen	Verzuimcoördinator Mentor	De verzuimcoördinator signaleert en plant gesprek met mentor en zorgcoördinator/LMB-er. Vervolgens gaat de mentor, eventueel met zorgcoördinator/LMB-er in gesprek met ouder(s)/verzorger(s).
Ziekteverzuim van meer dan 50 uur op jaarbasis of bij de 4 ^e ziekmelding in 12 weken.	Verzuimcoördinator Schoolarts Verzuimcoördinator	De verzuimcoördinator signaleert en stuurt een brief naar de ouder(s)/verzorger(s) waarin zij toestemming geven voor een afspraak met de schoolarts.* De verzuimcoördinator maakt melding bij de 'Jong JGZ' schoolarts. De schoolarts nodigt leerling en ouders uit voor een gesprek en geeft een terugkoppeling aan school met daarin de gemaakte afspraken. De verzuimcoördinator meldt dit aan de mentor, en zorgcoördinator/LMB-er.

**Als ouder(s)/verzorger(s) geen reactie geven op de brief stuurt de verzuimcoördinator een herinnering en bij geen gehoor maakt school een melding bij LVS (leerplicht). De leerplichtambtenaar heeft het recht, zonder ondertekende brief, een melding te maken en gesprek aan te vragen tussen de schoolarts en ouder(s)/verzorger(s) van de leerling.*

Bijzonder verlof maximaal 10 dagen:

In een aantal gevallen kunnen leerlingen worden vrijgesteld van leerplicht. Dit noemen we bijzonder verlof. Leerlingen hoeven voor een dag of voor een beperkt aantal dagen niet naar school. Aanvraag bijzonder verlof loopt via de verzuimcoördinator in overleg met de teamleider. In SOMtoday is dit zichtbaar met de code MT en in de opmerkingen staat de afkorting van de verzuimcoördinator vermeld.

Voor topsport aanvragen loopt dit via de coördinator topsport. In SOMtoday is dit zichtbaar met de code MT en in de opmerkingen staat de afkorting van de coördinator sport genoteerd.

Omstandigheid:	Duur van het verlof:
Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind.	Maximaal 2 dagen.
12 ½ of 25 jarig huwelijksjubileum van ouders	1 dag
12 ½, 25, 40, 50 of 60 jarig huwelijksjubileum van grootouders.	Maximaal 2 dagen.
25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders.	1 dag
Ernstige ziekte van ouders, bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind.	Duur in overleg met directeur.
Overlijden van bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad van het kind.	Duur in overleg met directeur.
Verhuizing van het gezin.	1 dag

Graden in verwantschap:

- Eerste graad: ouders
- Tweede graad: grootouders, broers en zussen
- Derde graad: overgrootouders, ooms, tantes, neven en nichten (kinderen van broers en zussen)
- Vierde graad: neven en nichten (kinderen van ooms en tantes), oudooms en oudtantes, achterneven en achternichten.

Bijzonder verlof meer dan 10 dagen:

Aanvraag bijzonder verlof voor meer dan 10 dagen gaat altijd via Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten. In SOMtoday zichtbaar als MT en in de opmerkingen de afkorting LVS.

Vakantie onder schooltijd:

De Leerplichtwet stelt heel duidelijk dat vakantie onder schooltijd vrijwel onmogelijk is. Alleen als voldaan wordt aan alle drie de volgende voorwaarden kan een schooldirecteur op verzoek extra vakantie toestaan:

1. Als tenminste 1 van de ouders een beroep heeft met seizoensgebonden werkzaamheden. Bijvoorbeeld in de agrarische sector en de horeca.
2. Als het gezin in geen van de schoolvakanties in 1 schooljaar met vakantie kan. Dus niet in de voorjaars-, mei-, herfst-, kerst-, én zomervakantie.
3. Als de extra vakantie niet in de eerst twee weken van het schooljaar valt. De extra vakantie is nooit langer dan 10 dagen.

Te laat ongeoorloofd (TO)

Als een leerling te laat op school komt, wordt dit als ongeoorloofd verzuim genoteerd. De leerling heeft alleen toegang tot de les met een te-laet-briefje, welke uitgeprint wordt door de conciërge of verzuimcoördinator. Als een leerling, uiterlijk de volgende dag, een briefje inlevert, ondertekend door zijn ouder(s)/verzorger(s), met een gegronde reden voor het te laat komen, wordt het ongeoorloofde verzuim omgezet in geoorloofd verzuim. Deze omzetting kan alléén door de verzuimcoördinator worden gedaan. Deze melding kan ook telefonisch gedaan worden door ouder(s)/verzorger(s) aan de verzuimcoördinator.

Maatregelen:

Doel van onderstaande acties is om te laat komen tot een minimum te beperken en leerlingen te leren om verantwoordelijkheid te dragen. De verzuimcoördinator heeft daarbij een belangrijke functie. Hij signaleert, beoordeelt, sanctioneert en verwijst op een gegeven moment naar de leerplichtambtenaar, mentor en teamleider. Op de volgende bladzijde staat het schema van de maatregelen.

Situatie:	Actie door:	Te ondernemen actie:
1x TO	Verzuimcoördinator	De verzuimcoördinator maakt een afspraak voor de leerling in SOMToday. Volgende lesdag melden om 8.00 uur, ongeacht tijdstip van 1 ^e lesuur.
2x TO	Verzuimcoördinator Leerling	De verzuimcoördinator maakt een afspraak voor de leerling in SOMToday. Volgende lesdag melden om 8.00 uur, ongeacht tijdstip van 1 ^e lesuur.
3x TO	Leerling Verzuimcoördinator	Leerling komt 60 minuten na. Verzuimcoördinator stuurt ouders/verzorgers een brief.
6x TO	Leerling Verzuimcoördinator Zorgcoördinator/LMB-er	Leerling komt 90 minuten na. Verzuimcoördinator stuurt ouders/verzorgers een brief. Indien ouders akkoord zijn wordt er door de zorgcoördinator/LMB-er passende ondersteuning ingeschakeld, zoals het JPT.
9x TO	Leerling Verzuimcoördinator Mentor Verzuimcoördinator Leerplichtambtenaar	Leerling komt 120 minuten na. Verzuimcoördinator stuurt ouders/verzorgers een brief. Mentor plant een gesprek met ouders/verzorgers en leerling. Eventueel sluit de zorgcoördinator/LMB-er aan. Verzuimcoördinator maakt een DUO melding. DUO melding is altijd in overleg met de zorgcoördinator. Leerplichtambtenaar nodigt ouders/verzorgers uit voor een gesprek en koppelt dit terug naar school.
12x TO	Teamleider Verzuimcoördinator Leerplichtambtenaar	Teamleider geeft leerling een vierkant rooster. Teamleider nodigt mentor, ouders/verzorgers en leerling uit voor gesprek. Verzuimcoördinator maakt opnieuw een DUO melding. Leerplichtambtenaar neemt contact op met ouders/verzorgers en leerling.
13x TO of meer	Teamleider	Maatregelen oplopend ter beoordeling van de teamleider.

Spijbelen & ongeoorloofd verzuim

Als een leerling niet aanwezig is in de les, registreert de docent de afwezigheid van deze leerling. De verzuimcoördinator stuurt dagelijks een mail naar ouder(s)/verzorger(s) indien een leerling één of meerdere lesuren afwezig staat genoteerd in SOMtoday. Dit is zichtbaar in SOMtoday met de code AB. Na reactie van de ouder(s)/verzorger(s) wordt de absentie gecorrigeerd door de verzuimcoördinator (mocht dat nodig zijn).

Maatregelen:

De onderstaande maatregelen gelden voor lesuren, zowel afwezig ongeoorloofd (AO) als spijbelen (GP).

<u>Situatie:</u>	<u>Actie door:</u>	<u>Te ondernemen actie:</u>
<p><i>Ieder lesuur ongeoorloofd verzuim is 2 lesuren nablijven of ter beoordeling van de teamleider. De verzuimcoördinator bespreekt dit met de leerling en maakt een afspraak in de agenda van de leerling in SOMtoday.</i></p>		
3 lesuren AO/GP	Verzuimcoördinator	Verzuimcoördinator stuurt ouder(s)/verzorger(s) een brief. Verzuimcoördinator heeft gesprek met leerling en maakt afspraken over het nablijven.
6 lesuren AO/GP	Verzuimcoördinator Mentor	Verzuimcoördinator geeft de leerling een vierkantrooster* van 5 dagen. De verzuimcoördinator stuurt ouder(s)/verzorger(s) een brief . Mentor plant met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) een gesprek. De zorgcoördinator/LMB-er kan indien nodig bij dit gesprek aansluiten waarbij advies in passende ondersteuning gegeven kan worden, zoals het inzetten van het JPT.
9 lesuren AO/GP	Teamleider Verzuimcoördinator	Teamleider geeft leerling een vierkantrooster – langer dan 5 dagen. Teamleider nodigt mentor, ouder(s)/verzorger(s) uit voor een gesprek. De verzuimcoördinator stuurt brief naar ouder(s)/verzorger(s) en maakt een DUO melding. DUO melding is altijd in overleg met de zorgcoördinator.
10 lesuren of meer AO/GP	Teamleider Verzuimcoördinator	Maatregel ter beoordeling van de teamleider. Verzuimcoördinator maakt vervolgens afspraken om na te blijven.

*Vierkantrooster betekent dat de leerling zich meldt om 8.00 uur en tot 16.30 uur op school zit, ongeacht zijn rooster.

Let op:

Alle vorm van ongeoorloofd verzuim wordt door de leerplichtambtenaar bij elkaar opgeteld. De aantallen worden bij elkaar opgeteld voor een DUO melding.

Voorbeeld: 2x TL, 1x SL, 2x AB en 1x VS = totaal 6 uur. Dit betekent een gesprek met de leerplichtambtenaar en een niet officiële waarschuwing.

Ander voorbeeld: 3x AB, 2x TL, 1x SL, 1x VS en 2x GP = totaal 9 uur. Dit is een DUO melding.

Voorafgaand aan een DUO melding is er altijd een overleg met de zorgcoördinator.

Verwijderd uit de les (US - uitgestuurd)

Als een leerling uit de les verwijderd wordt, meldt hij/zij zich bij de verzuimcoördinator. Dit kan uitsluitend met een rood verwijderformulier waarop staat vermeld: de datum, tijdstip van verwijdering en de paraaf van de docent. De verzuimcoördinator noteert op het verwijderformulier de aankomsttijd en ondertekend met zijn/haar paraaf. De leerling vult het gedeelte in wat er gebeurd is en gaat 5 minuten voor het einde van de les terug naar de betreffende docent en geeft het formulier terug. De docent vult zijn gedeelte in en maakt afspraken met de leerling. Indien noodzakelijk neemt hij contact op met de ouder(s)/verzorger(s), mentor en/of teamleider. De docent maakt een melding van verwijdering in het zorgvierkant en levert het ingevulde rode verwijderbriefje in bij de verzuimcoördinator. De verwijdering kan enkel ongedaan worden gemaakt na overleg met de teamleider en de betreffende docent.

Regelmatig verwijderen uit de les ziet de wet op leerplicht als verzuim en kan gemeld worden bij de leerplichtambtenaar door de verzuimcoördinator.

<u>Situatie:</u>	<u>Actie door:</u>	<u>Te ondernemen actie:</u>
1x US	Docent	Gesprek met leerling + uur laten inhalen.
2x US	Docent	Gesprek met leerling + uur laten inhalen.
3x US	Leerling Verzuimcoördinator	Leerling komt 120 minuten na. Verzuimcoördinator stuurt ouder(s)/verzorger(s) een brief en heeft een gesprek met de leerling.
6x US	Verzuimcoördinator Mentor	De verzuimcoördinator geeft de leerling een vierkant rooster. De verzuimcoördinator stuurt ouder(s)/verzorger(s) een brief. Mentor plant een gesprek met leerling en ouder(s)/verzorger(s). Indien wenselijk sluit de zorgcoördinator/LMB-er aan. Passende ondersteuning wordt aan ouders voorgesteld en bij akkoord ingezet. Hierbij valt te denken aan de inzet van het JPT.
9x US	Teamleider	Teamleider geeft een interne schorsing Teamleider nodigt mentor, ouder(s)/verzorger(s) uit voor een gesprek. Teamleider informeert verzuimcoördinator.
12x US	Teamleider	Consequentie is ter beoordeling van de teamleider. Teamleider nodigt mentor, ouder(s)/verzorger(s) uit voor een gesprek.

		Teamleider informeert verzuimcoördinator.
13x US of meer	Teamleider	Maatregelen oplopend ter beoordeling van de teamleider.

Schorsing

Als een leerling is geschorst, dan is dat een vorm van geoorloofd verzuim. Schorsen is een maatregel die met de nodige zorgvuldigheid moet worden toegepast. Dit vanwege het signaal dat er mee wordt afgegeven.

Schorsing als maatregel:

Schorsing vindt plaats in één van de volgende omstandigheden:

- Omstandigheid 1: Als een reactie op een ernstig voorval. De beslissing over een adequate reactie wordt zo snel mogelijk genomen.
- Omstandigheid 2: De veiligheid van de groep moet gewaarborgd worden. De schorsing blijft voortduren zolang er niet voor de veiligheid van de groep kan worden ingestaan.
- Omstandigheid 3: Het lesproces wordt bij voortduring ernstig verstoord door de leerling.

Bij zo vroeg mogelijk reageren kan een zo licht mogelijk middel volstaan: iedere andere pedagogische maatregel is eerst aangewezen voordat er tot schorsing wordt overgegaan. Denk aan gesprekken met ouder(s)/verzorger(s), nakomen, blokkrooster, etc. Bij een interne schorsing wordt de toegang tot de klas ontzegd en zit de leerling elders in de school te werken.

Het Inrichtingsbesluit van de Wet op het Voortgezet Onderwijs meldt over schorsen het volgende:

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van maximaal 5 schooldagen schorsen.
2. Het besluit tot schorsing (reden, duur, mogelijkheden tot bezwaar) wordt schriftelijk aan de betrokkene en aan de ouder(s)/verzorger(s) van de betrokkene bekend gemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de Inspectie van Onderwijs van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen op de hoogte. Leerplicht wordt hiervan ook op de hoogte gesteld.

Na de schorsing dient de leerling weer toegelaten te worden op school. Dit zal altijd na een gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en leerling zijn waarin ook wordt besproken of er ondersteuning voor de leerling nodig is. Wanneer de school besluit tot een nieuwe of verlengde schorsing is er een apart, goed onderbouwd besluit noodzakelijk. Alleen de directeur is bevoegd een leerling te schorsen. De directeur kan de beslissing mandateren aan de teamleiders.

Verwijdering van school:

Van verwijdering is er sprake als een leerling voorgoed van school wordt gestuurd. Dit is een uiterste maatregel. In het VO is dit alleen mogelijk wanneer plaatsing op een andere school is geregeld. Dit betekent, dat de betreffende leerling op een andere school moet zijn ingeschreven. De bevoegdheid tot verwijdering berust bij de directeur van de school en zal gemeld worden bij de leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie.